

For varer som vaskepulver m. v., cyklegummi og mineralolieprodukter findes der kun nogle få betydningsfulde virksomheder på markedet. De største af disse er anmeldt til registreret prisafstaltelse m. v., og deres priser er underkastet offentlig regulering.

Da priskontrolrådet i 1939 foranledigede, at en prisafstaltelse mellem medlemmerne af Foreningen af Importører af Spejlglas og Vinduesglas i Danmark blev ophævet, idet den efter rådets opfattelse havde ført til urimeligt høje avancer, blev ophævelsen praktisk taget uden virkning, idet medlemmerne som hovedregel opretholdt de hidtidige priser, jfr. priskontrolrådets beretninger 1938—43, side 44, og 1945—49, side 404. Priskontrolrådet gennemførte derfor en nedsættelse af avancerne ved indførelse af højestepriser.

Også efter lovforslaget kan der tænkes iværksat prisregulering i de her nævnte tilfælde, såfremt det konstateres, at de enkelte virksomheder afholder sig fra aktiv priskonkurrence, og at følgen heraf er, at der beregnes priser, der er højere end rimeligt.

Et eksempel på neutraliseret konkurrence, hvor spørgsmålet om indgriben overfor priserne muligvis også kan rejses, findes i kulbranchen (trustkommissionens betænkning 2, kapitel VI, side 42 ff). For tiden findes ikke prisregulering i denne branche, men prisdirektoratet følger til stadighed prisudviklingen gennem indberetninger fra et antal af branchens virksomheder. I et sådant tilfælde er det tanken, at monopoltilsynet skal kunne benytte sig af en tilsvarende fremgangsmåde, således at der gennem forskellige oplysninger og undersøgelser kan føres tilsyn med udviklingen indenfor området. Det er en selvfølge, at indgreb overfor priserne på et område som det nævnte, hvor der kan herske tvivl om, hvorvidt konkurrencen gennem dens større eller mindre grad af neutralisering er begrænset i et sådant omfang, at der varigt kan opretholdes urimelige priser, kun vil kunne foretages, når det ved en omhyggelig undersøgelse er godtgjort, at konkurrencetendenserne er for svage til, at eventuelle urimelige forhold indenfor en overskuelig fremtid kan ventes bragt til ophør uden offentlig indgriben.

4. Importregulering.

Importreguleringen kan i nogle tilfælde virke til at forstærke andre konkurrencebegrænsende forhold, f. eks. hvor der kun findes en enkelt eller nogle få danske producenter, der ved importreguleringen beskyttes mod konkurrence fra udlandet. Dette gælder således i nogle af de ovenfor under 1. anførte eksempler. I disse tilfælde kan importreguleringen siges at være en medvirkende faktor for de konkurrencebegrænsninger, der i givet fald kan gøre indgreb overfor priserne nødvendige.

Importreguleringen kan også alene være den faktor, der fremkalder begrænsningen af konkurrencen. Dette kan f. eks. tænkes i tilfælde, hvor importreguleringen medfører en stærk begrænsning af udbudet, eller hvor importbevillingerne tildeles de enkelte importører efter faste kvoter. Indgreb kan dog kun ske, hvis disse forhold medfører urimelig prisdannelse. Der findes ikke for tiden prisordninger, som er begrundet i sådanne forhold.

Efter lovforslaget kan der gives pålæg, hvorved der fastsættes højestepriser og -avancer. Pålægget kan enten rettes til de enkelte virksomheder eller gennemføres ved offentliggørelse i dagspressen af de fastsatte højestepriser eller -avancer. Monopoltilsynet vil sikkert i langt de fleste tilfælde komme til at benytte den førstnævnte form, medens offentliggørelse i dagspressen af højestepriser eller -avancer antagelig kun vil blive benyttet i de sandsynligvis ret sjældne tilfælde, hvor der kan blive tale om at give påbud om priserne til en mere ubestemt kreds af virksomheder.

ad b. I bemærkningerne til lovforslaget er anført, at pålæg om levering vil kunne være nødvendigt, såfremt en ophævet eksklusiv- eller boykottaftale fortsat bliver praktiseret, såfremt bestemmelserne i lovforslagets § 11 omgås ved, at der ikke leveres til forretninger, som undersælger vejledende bruttopriser, eller såfremt en eneproducent eller dominerende enkeltvirksomhed af usaglige grunde nægter levering til visse virksomheder eller typer af virksomheder, der herved i væsentlig grad hemmes i deres erhvervsudøvelse.

I bilag 5 til trustkommissionens betænk-